

CENTRES CULTURALS DE SUBIRATS

A mitjans del segle XIX la industrialització va comportar molts canvis en les condicions de vida, sobre tot pels pagesos i treballadors. Els estats, governats per les burgesies de cada país, no donaven resposta a les necessitats de la majoria de la població. Això va provocar que sorgissin organitzacions per suplir la manca d'actuació dels governs. Una sèrie d'entitats van aparèixer per ajuda mútua, per millorar les condicions de vida, per crear cooperatives i també per permetre l'accés a nivells de formació i instrucció que estaven vetats a pagesos i treballadors. La tasca de les associacions i ateneus va ajudar a disminuir l'analfabetisme més que les escoles.

Les dificultats de comunicació i mobilitat que hi havia, anar a peu, en carro o en bicicleta, obligaven a la majoria de la gent a quedar-se al poble els dies de festa i assistir als locals oberts per passar l'estona, ballar, enraonar, buscar parella... etc. La relació social, la convivència és quelcom important en la vida d'una comunitat humana, en la vida d'un poble. Segurament aquests valors van ser els que van animar la construcció d'edificis per aixopugar un ateneu, un centre social o cultural... Això es va fer a molts, sinó la majoria, de pobles del **Penedès**. A **Subirats** n'hem comptabilitzat nou. Important recalcar que gairebé tots estan en actiu.

Relació de Centres culturals de Subirats:

- Centre agrícola de sant Pau d'Ordal, 1914
- Centre cultural i recreatiu de Lavern, Ateneu Agrícola, 1920
- Patronat familiar de Subirats, els Casots, 1927
- Centre recreatiu de Can Rossell, 1927
- Ateneu Ordalenc, 1928
- Centre recreatiu de Ca l'Avi, 1932
- Centre cultural i recreatiu de Can Cartró, 1933
- Casal de Can Batista, 1989
- Local social de la urbanització Casablanca, 2010

Centre agrícola de sant Pau d'Ordal, 1914

El seu edifici ha estat reformat diferents vegades des de la seva construcció. Ha estat el centre de les activitats culturals del poble al llarg dels anys. Va tenir repercussió a tot el **Penedès**, als anys 70 del segle passat, la sèrie de concerts que es van dur a terme, organitzats per un ampli grup de joves. Que, alhora, es van fer càrrec de la gestió del cafè de l'entitat.

Acull o ha acollit diferents seccions: caramelles, grup excursionista, equip de futbol, diables, grallers... La Junta organitza cada any la Festa Major i la festa de la collita.

Té un nombre important de socis i sòcies (aquestes ho van poder ser des dels anys 70).

Centre cultural i recreatiu de Lavern, (Ateneu Agrícola), 1920

Les activitats de lleure i les reunions es feien a una casa particular abans de la construcció de l'actual edifici. Des del centre es va impulsar el grup de teatre, en funcionament des del 1920, i la coral Art i germanor. Ha organitzat sempre la Festa Major, i abans, el Carnaval i balls. També estava vinculat al centre un grup que feia tasques solidaris i benèfiques.

Compta amb un nombre important de socis i de sòcies des dels anys 80. El grup de teatre es manté ben actiu: presenta noves obres regularment.

Centre recreatiu de Can Rossell, 1927

Lloc de reunió i de lleure de les famílies del nucli. El local es construï, com d'altres, amb les aportacions dels veïns, tant els materials com la feina. S'hi feien representacions teatrals, balls, activitats per a infants; amb grup de teatre propi. Un element que s'ha recuperat darrerament. Una vintena de persones són sòcies i amb les seves quotes el mantenen obert.

Patronat familiar de Subirats, els Casots, 1927

El local dels **Casots** es va construir per possibilitar els actes que volien celebrar els veïns. Fins la seva creació participaven a les activitats que es feien a **Can Rossell**. L'edifici el van edificar els veïns en només set setmanes. El local funciona sobre tot pels actes de la Festa Major. Té una trentena d'associats, homes i dones.

Ateneu Ordalenc, 1928

Com la majoria va sorgir per disposar d'un lloc de reunió per celebrar activitats els dies festius. El van fundar 24 socis. Aquest ateneu també va

servir per activitats de caire econòmic: allí es contractaven les feines agrícoles i del bosc, base de l'economia del poble d'**Ordal**.

Compta amb gairebé dues-centes persones associades actualment, que el mantenen en funcionament ben actiu.

Centre recreatiu de Ca l'Avi, 1932

Construït per veïns del poble com molts altres. Abans de la Guerra Civil en aquest centre hi havia el sindicat agrícola, d'aquí el nom antic *Sindicat Agrícola Cooperatiu de ca l'Avi*. Uns quants socis el mantenen en funcionament, les principals activitats giren entorn de la Festa Major, el Carnaval, representacions teatrals...

Centre cultural i recreatiu de Can Cartró, 1933

Hi havia hagut dos centres: el de dretes i el d'esquerreres. Ha sobreviscut aquest darrer. Va romandre tancat durant la Guerra Civil i es va tornar a obrir el 1950. Quan va començar disposava de grup teatre i, després d'una temporada de silenci, l'activitat es va reprendre als anys 60. A l'edifici s'hi han fet diferents obres de millora al llarg dels anys per consolidar l'estructura i ampliar-lo. En els seus inicis només els caps de família i els nois a partir de 14 anys podien constar com a socis, afortunadament, la situació ha canviat d'acord amb l'evolució de la igualtat de gèneres. Les activitats principals que s'hi celebraven eren la Xatonada, el Carnaval infantil, la Festa Major, la Festa del Most, la rebuda de Ses Majestats els Reis d'Orient i els campionats de Truc... Alhora, ha estat el punt de trobada de les partides de cartes dels dissabtes i, fins a la seva clausura, va servir de taller en la construcció dels Gegants de **Can Cartró**.

Casal de Can Batista, 1989

No és un local construït expressament per encabir el centre cultural. Utilitza l'edifici de l'antiga escola unitària. Serveix d'espai per les activitats del petit nucli d'habitants en línia amb el que es fa a altres nuclis de l'extens municipi de **Subirats**. La principal activitat és la Festa Major.

Local social de la urbanització Casablanca, 2010

Construït per l'ajuntament de **Subirats**. L'Associació de veïns del barri de **sant Joan** en conveni amb l'ajuntament l'utilitza per dinamitzar la vida cultural i social de la barriada. Organitza activitats diverses per animar a la convivència i relació entre tots els veïns i veïnes de la urbanització.